

Program na září 2011

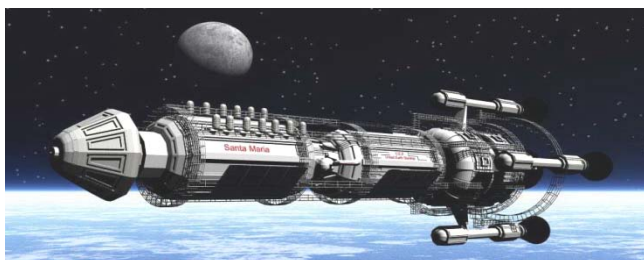
Výstava: „GRAND PRIX architektů – národní cena za architekturu“ vernisáž 10. 9. v 17:00

Opět po roce architektura - tentokrát významné realizace dokončené v ČR do ledna 2011. Výstava GRAND PRIX je již tradičně ve Zlíně nabídnuta v prostorách hvězdárny. Výstava potrvá do 12.10.

Přednáška: „Historie, současnost a budoucnost pilotovaných kosmických letů“

pondělí 12. září 2011 v 19 hodin
přednáší Ing. Pavel Cagaš, PhD vstupné: 40 Kč

Kosmické závody supervelmocí se staly dávnou minulostí, pilotované kosmické lety v očích veřejnosti zevšedněly a většina obyvatel planety nemá tušení, že jim nad hlavami krouží lidé v mezinárodní kosmické stanici. Představy o masové výrobě raket a zcela běžném létání do vesmíru, vzniklé z euforie v době

prvních letů lidí do kosmu, se nenaplnily a pilotované kosmické lety zůstávají nesmírně drahým a také stále docela nebezpečným podnikem. Přesto se musíme naučit létat na cizí planety a snad časem i k cizím hvězdám. Jak ale létat do kosmu, když je to tak drahé? Dočkáme se dovolené v hotelu na oběžné dráze nebo na Měsíci? Poletí lidé na Mars? Budeme těžit suroviny z asteroidů?

Kroužky mladých astronomů

pátek 16. září 2011 v 17 hodin
pořádají členové ZAS

Zveme všechny holky i kluky od 11 let věku se zájmem o hvězdy, vesmír a vše, co se v něm odehrává, do našich kroužků. Seznámíte se nejen se spoustou zajímavostí o světě, který nás obklopuje, ale také se naučíte poznávat souhvězdí a zajímavosti na obloze. Postupně se všichni kroužkaři naučí samostatnému pozorování dalekohledem. Kroužky jsou rozdělené na začátečníky a pokročilé. První informativní schůzka obou kroužků se uskuteční v pátek 16. září 2011 v 17 hodin na hvězdárně.

Pozorování SLUNCE – každou neděli 14:00 – 16:00

V případě jasného počasí, kdy je Slunce na obloze viditelné na pozadí modré oblohy, nabízíme pozorování slunečního povrchu novým slunečním H-Alfa dalekohledem.

Přednáška:

„Nebe nad Zlínem 1 – červenec, srpen“

pondělí 19. září 2011 v 19 hodin
přednáší Ivan Havlíček vstupné: 40 Kč

Povídání o tom, jak vypadá na podzim obloha v našich zeměpisných šířkách. Přehledový výklad podzimních souhvězdí doplněný snímky mlhovin a jiných vesmírných zajímavostí. Přednáška bude zaměřena na objekty a úkazy, které na obloze může najít a uvidět každý, pokud ví, kam pohlédnout. Představena budou souhvězdí Kozoroh, Delfín, Liška s Husou, Šíp, Labuť, Kefeus, Pegas, Vodnář a Jižní ryba. V případě příznivého počasí bude po skončení přednášky navazovat pozorování a praktický výklad na pozorovatelně.

Večer deskových her

úterý 20. září 2011 od 17 do 21 hodin
pořádá Martin Vaněk a Jan Rejšek vstupné: 30 Kč

I v novém školním roce opět přinášíme večer plný zábavy. Kromě spousty klasických her vám nabízíme několik nedávno pořízených deskových her pro malé i velké hráče, včetně her s astronomickou tematikou.

Evropská noc vědců 2011

pátek 23. září 2011 ve 20 hodin
pořádají členové ZAS vstup zdarma

Již 7. ročník celoevropské akce, která má ukázat veřejnosti, že vědu lze dělat nejen na akademické půdě. Ale i ta věda, která se dělá na akademické půdě, může být lidem přístupná. K akci se přihlásila i zlínská hvězdárna a připravuje zajímavý večer.

Koncert kapely Květy

Sobota 1. října 2011 ve 20 hodin
pořádá Vavřinec Havlíček vstupné: 130 Kč

Brněnská kapela Květy již popáté na hvězdárně! Hudební styl Květů nejlépe vystihují slova frontmana kapely Martina E. Kyšperského: Máme rádi i hip-hop, staré blues, noise, elektroniku, šansón... to vše se svým způsobem odráží v tom, co děláme." Přijďte si již popáté přivonět k držitelům již dvou Andělů za Alternativní a nezávislou scénu (2007 a 2009)!

Pozvánka pod oblohu

Viditelnost planet

Merkur v první polovině měsíce ráno nad východem

Venuše nepozorovatelná

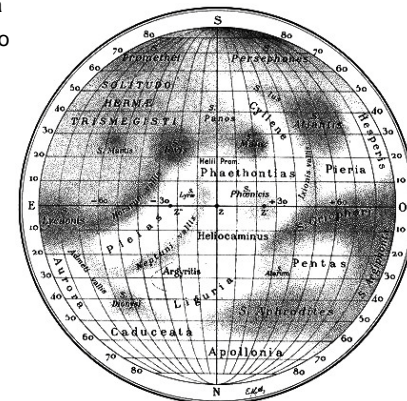
Mars na konci noci a ráno

Jupiter po celou noc

Saturn nepozorovatelný

Uran po celou noc

Neptun po celou noc

Antoniadiho mapa planety Merkuru kolem roku 1920

Úkazy

datum	hodina	úkaz
3. 9. 2011	7	Merkur v maximální západní elongaci (18° od Slunce)
4. 9. 2011	19	Měsíc v první čtvrti
8. 9. 2011	10	Konjunkce Marsu s β Gem (Pollux, 6° severně)
12. 9. 2011	10	Měsíc v úplňku
20. 9. 2011	15	Měsíc v poslední čtvrti
23. 9. 2011	10	Slunce vstupuje do znamení Vah. Podzimní rovnodennost
26. 9. 2011	11	Uran v opozici se Sluncem
27. 9. 2011	12	Měsíc v novu
28. 9. 2011	9	Merkur v horní konjunkci se Sluncem

Zdroj: Hvězdářská ročenka 2011

Pozorování noční oblohy se konají v září vždy v pondělí, středu a pátek od 20:00 do 22:00 hodin.

Nebude-li počasí přát, nabízíme prohlídku hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

vstupné: dospělí 30 Kč, děti do 1,2 m výšky 15 Kč

Kometa Garradd

Komety přilétají a odlétají. Pokud se přitom dostanou do příznivé polohy spolu se Sluncem a místem na Zemi, odkud je pozorujeme, naskýtají nám podívanou, kterou stojí za to nepopást. Takovou kometou je letošní „letní“ kometa Garradd C/2009 P1. Kometa byla objevena v srpnu před dvěma roky Gordonem Garraddem v Sidding Spring v Austrálii na snímcích z 0,5 m Schmidovy komory. Byla tehdy vzdálena osmkrát tak daleko, jako Země od Slunce.

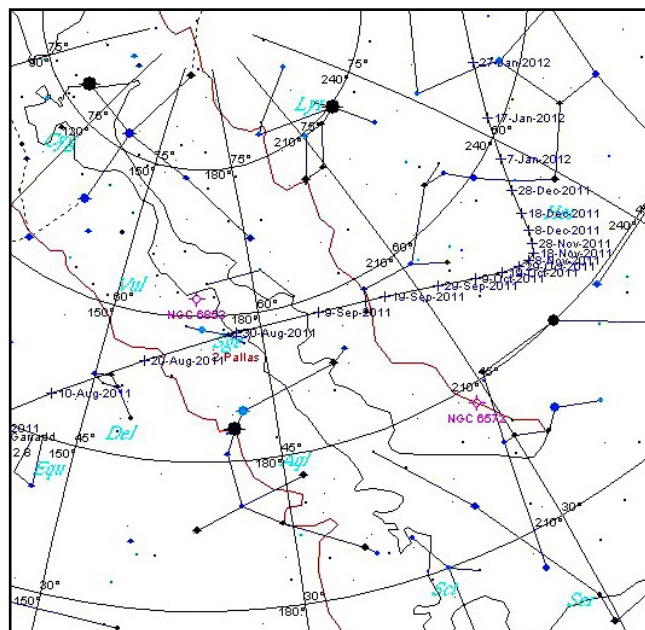
Perihelium se dopočítávalo z různých snímků, první předpovědi uváděly vzdálenost 1,25 AU a únor 2012. Později byla, při hyperbolické dráze, připuštěna i možnost, že se kometa dostane nejbliž ke Slunci už v prosinci 2011. V každém případě to ale znamenalo, že by mohlo jít o velmi jasnou kometu viditelnou i bez dalekohledu a jasností srovnatelnou na hranici rozeznatelných nejslabších hvězd. Předpovědi se potvrdily, kometa je velice dobře viditelná už i malými dalekohledy, kde jednoznačně rozeznáte, že nejde o hvězdu a ještě po celý měsíc září se bude pohybovat na letní obloze mezi souhvězdím Šípu a pokračovat do Herkula. Přijďte se na kometu podívat na hvězdárnu.

Kometa Garradd na snímku z 27. 8. 2011 spolu s kulovou hvězdokupou M 71 v souhvězdí Šípu

Podrobnosti ke kometě Garradd C/2009 P1 naleznete na stránkách:

<http://cometography.com/lcomets/2009p1.html>
<http://www.skylook.net/astronomy-pictures/introducing-comet-garradd/>
<http://apod.nasa.gov/apod/ap110806.html>
<http://www.universetoday.com/88500/comet-garradd-c2009-p1-crossing-m71-globular-cluster-in-sagitta-video/>

Pouť komety Garradd oblohou. Zleva od jihovýchodu nastupuje přes souhvězdí Delfína do Šípu a pokračuje přes Herkula.

Garradd 6. Srpna spolu s kulovou hvězdokupou M 15 v Pegasovi

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost,
Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna
otevřena veřejnosti: 736 734 511
Připravil Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

Mlhovina Severní Amerika v souhvězdí Labutě

ZÁŘÍ 2011

www.zas.cz

